

Kennisnetwerk D-zep en methode focussen

Kennisnetwerk D-zep
Barbara Wijnand, directeur

De Waalboog
Josja Hermsen, GZ psycholoog

ZOEK
HET UIT!

Inhoud

- Definitie doelgroep
- Visie Kennisnetwerk D-zep
- Verschil tussen doelgroep D-zep en andere doelgroepen
- Wat doet Kennisnetwerk D-zep en wat doen de expertisecentra
- De Waalboog: Doelgroep Expertise Centrum (DEC)
- Ontwikkeling Methode Focussen
- Samenwerking De Waalboog en UKON m.b.t. Methode Focussen
- Wat is Methode Focussen en zelf ervaren

Definitie doelgroep D-zep

- Mensen met D-zep zijn door SO of klinisch geriater in intramurale Wlz-setting met behandeling gediagnosticeerd met dementie in combinatie met gedragsstoornis
- Uit zich in zeer ernstig en frequent en/of langdurig probleemgedrag dat niet verklaard kan worden door een andere aandoening
- Probleemgedrag vormt een direct gevaar voor de veiligheid van cliënt en/of omgeving
- Alle mogelijkheden van reguliere zorg zijn uitgeput
- Tijdelijke intensieve gespecialiseerde behandeling nodig in een gespecialiseerde Wlz-behandelsetting om de gedragsstoornis te behandelen
- Doelstelling is het probleemgedrag te stabiliseren en verbeteren, waarna verblijf in Wlz-woonsetting kan plaatsvinden

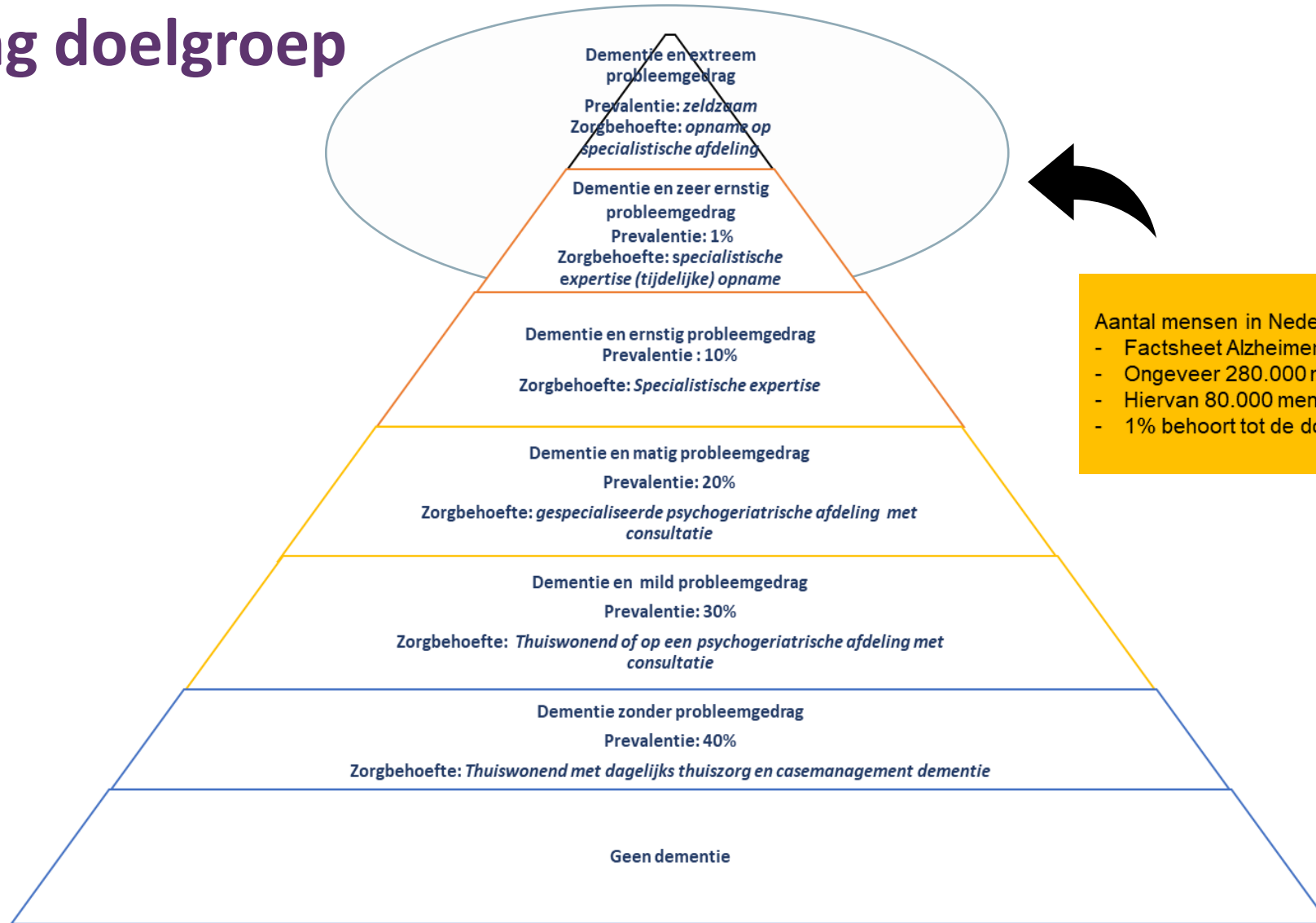

Dementie en zeer ernstig probleemgedrag

- Reguliere aanpak is niet (voldoende) effectief
- Ernstig nadeel is niet af te wenden in de huidige woonsituatie
- Er zijn dringend interventies nodig, situatie wordt als ontwrichtend ervaren
- Hoge lijdensdruk bij cliënt en naasten en overbelasting en handelingsverlegenheid bij professionals
- Cliënten met een indicatie ZZP7 V&V, grondslag PG en Wzd

Omvang doelgroep

Aantal mensen in Nederland:

- Factsheet Alzheimer Nederland
- Ongeveer 280.000 mensen met dementie
- Hiervan 80.000 mensen (28%) in verpleeghuis
- 1% behoort tot de doelgroep D-zep (800 mensen)

Zorglandschap D-zep

Legenda	
	DEC
Positieve beoordeling CELZ 2023	REC
1. Amsta	Amsterdam
2. De Zorggroep	Venlo
3. Noorderboog	Meppel
4. De Waalboog	Nijmegen
5. Zorggroep Elde Maasduinen	Boxtel
6. De Wever	Tilburg
Visitatie 2024	REC
7. ZorgSpectrum	Utrecht
8. Aafje	Rotterdam
9. Dignis	Groningen
10. Zorgpartners	Gouda
11. Zorgbalans	Haarlem
Visitatie 2025	REC
12. Pieter van Foreest	Delft
13. TMZ (alliantie Twente)	Hengelo

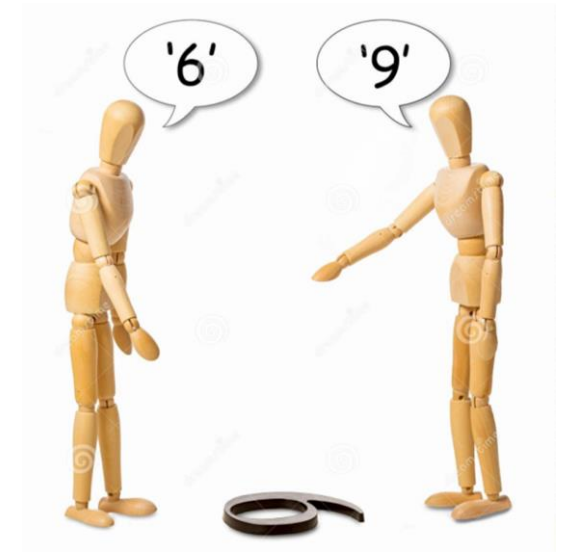
Visie Kennisnetwerk D-zep

- Alle specialistische kennis, kunde en competenties, ontsluiten, bundelen en helpen toepassen die nodig is voor professionals en naasten om cliënten een prettig en betekenisvol leven te bieden
- Uitgangspunt is het verbeteren van de kwaliteit van leven en de leefsituatie van de cliënt
- Waar mogelijk zorg en behandeling plaats laten vinden in eigen woonsetting cliënt (overplaatsing zoveel mogelijk vermijden) d.m.v. consultatie & advies
- Kennis ontwikkelen die er nog niet is

Consultatie of tijdelijk verblijf

- Essentie D-zep: tijdelijke zorg en behandeling, bij voorkeur middels consultatie & advies
- Consultatiefunctie of opnamebedden
- Last resortfunctie gericht op gespecialiseerde consultatie, indien nodig permanent verblijf

Doelstelling consultatiefunctie

- Handelingsbekwaamheid van zorgprofessionals vergroten en situatie van cliënten daardoor verbeteren
- Uitgangspunt is dat zorgprofessionals zelf weer verder kunnen met de cliënt
- Voorkomen dat cliënten verplaatst worden; doel is dat cliënten op huidige woonplek kunnen blijven
- Expertise en kennis opbouwen over moeilijk en onbegrepen gedrag vanuit consultaties, met als doel deze kennis te delen met aanbieders

Regionale en Doelgroep Expertise Centra

- Regionaal Expertise Centrum (REC):
  - richt zich op delen van kennis en expertise in de regio (eigen provincie) door consultatiefunctie en intramurale opnamecapaciteit
- Doelgroep Expertise Centrum (DEC):
  - heeft de functie REC èn daarnaast een landelijke functie t.b.v. de RECs
  - houdt zich aanvullend bezig met onderzoek en scholing
  - heeft last resortfunctie gericht op m.n. gespecialiseerde consultatie
  - indien nodig permanent verblijf

Kenmerkend voor behandeling

- Reguliere aanpak sluit niet aan bij cliënten
- Ondersteuning van en samenwerking met familie
- Benadering/afstemming van cliënt essentieel
- Prikkel dosering/prikkelregulering
- Dagingvulling/activiteiten
- Intensieve multidisciplinaire behandeling
- Medicatie (ondersteunt behandeling)

Kenmerken zorg en behandeling D-zep

Indicatie	ZZP7 V&V WLZ met WZD-beschikking
Duur	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tijdelijk (gemiddeld 2 - 6 maanden) ➤ Last resort DEC langdurig verblijf totdat gedrag gestabiliseerd/uitgeblust is
Kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gedrag valt binnen de <u>doelgroepdefinitie D-zep</u> (UKON-rapport nov. '22) ➤ Bepaald wordt of alle voorliggende stappen in het zorgproces doorlopen zijn, inclusief beoordeling of de meest passende reguliere richtlijninterventies naar vermogen zijn toegepast ➤ Cliënt heeft ZZP7 V&V en verblijft in WLZ-locatie V&V ➤ In de reguliere behandeling is alles geprobeerd met onvoldoende effect op gedrag ➤ Geen crisis PG of IBS
Doelstelling behandeling	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Er is in kaart gebracht wie cliënt is (beeldvorming en diagnostiek) en wat deze nodig heeft in zorg, behandeling en toekomstig wonen ➤ Gedrag is gestabiliseerd
Eisen fysieke omgeving	Mogelijkheid tot prikkelregulatie met specifieke benaderingswijzen en behandelmethodes
Vereiste deskundigheid	Medewerkers hebben een specifiek scholingsprogramma <u>D-zep</u> gevolgd

Meer informatie

www.dzep.nl

Nut Kennisnetwerk bij ontwikkeling praktijkinterventies

- Signaleren handelingsverlegenheid professionals vanuit praktijk
- Idee om handelingsverlegenheid om te zetten naar handelingsbekwaamheid
- Professionals aan de slag op basis van individuele casus trial and error
- Best practice verder ontwikkeld
- I.s.m. Kennisinstituut en Kennisnetwerk (praktijk) om best practice te onderzoeken op effectiviteit (van practice-based naar evidence-based)
- Kennis overdraagbaar via docenten en scholing

De Waalboog als DEC

- De Zorggroep en De Waalboog geven samen invulling aan de DEC rol
- DEC = REC + onderzoek + scholing
- Illustratief Focussen

Ontwikkeling methodiek Focussen

Van praktijkprobleem

→ naar praktijkoplossing

→ naar methodiek

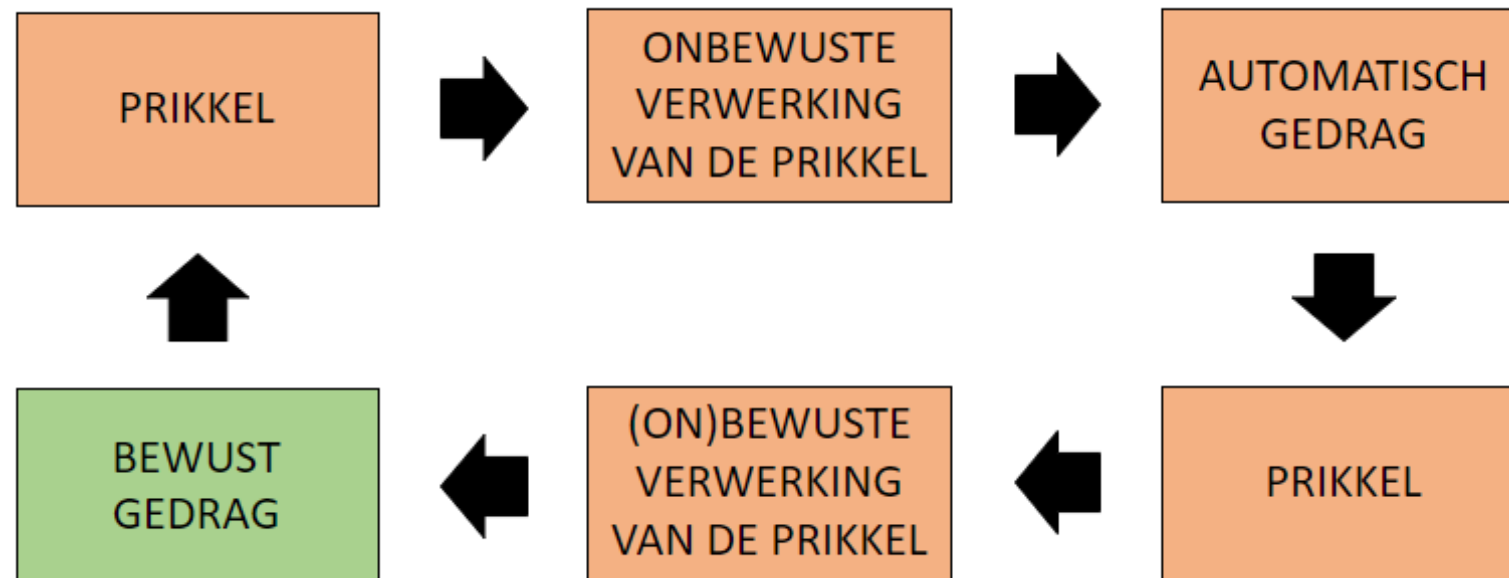
→ naar scholing

Focussen

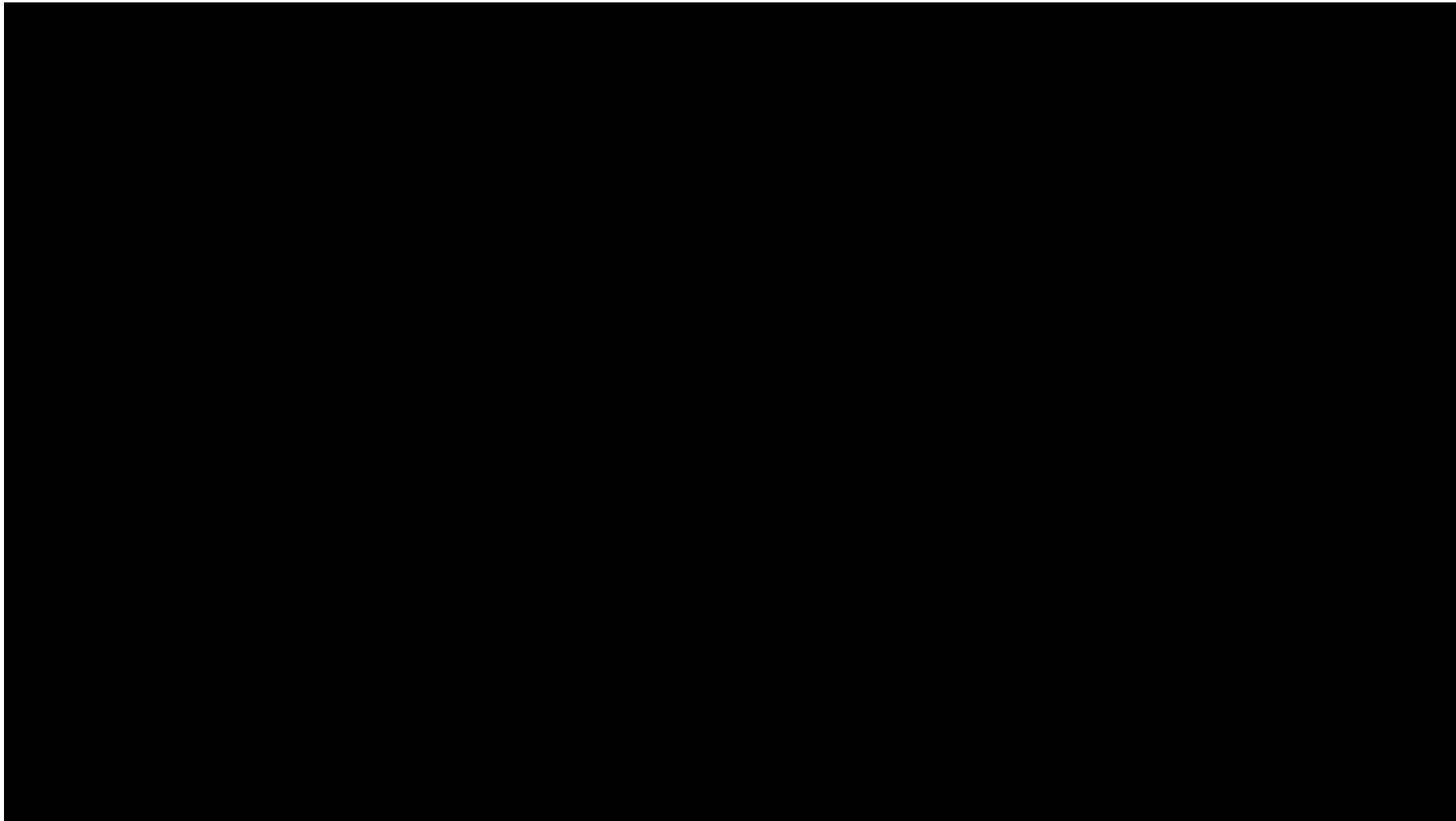
- Een methode om ontremd gedrag te reguleren;
gevolg is meer grip op probleemgedrag

Hoe ziet Focussen er in de praktijk uit?

- Als je gedrag alleen volgt

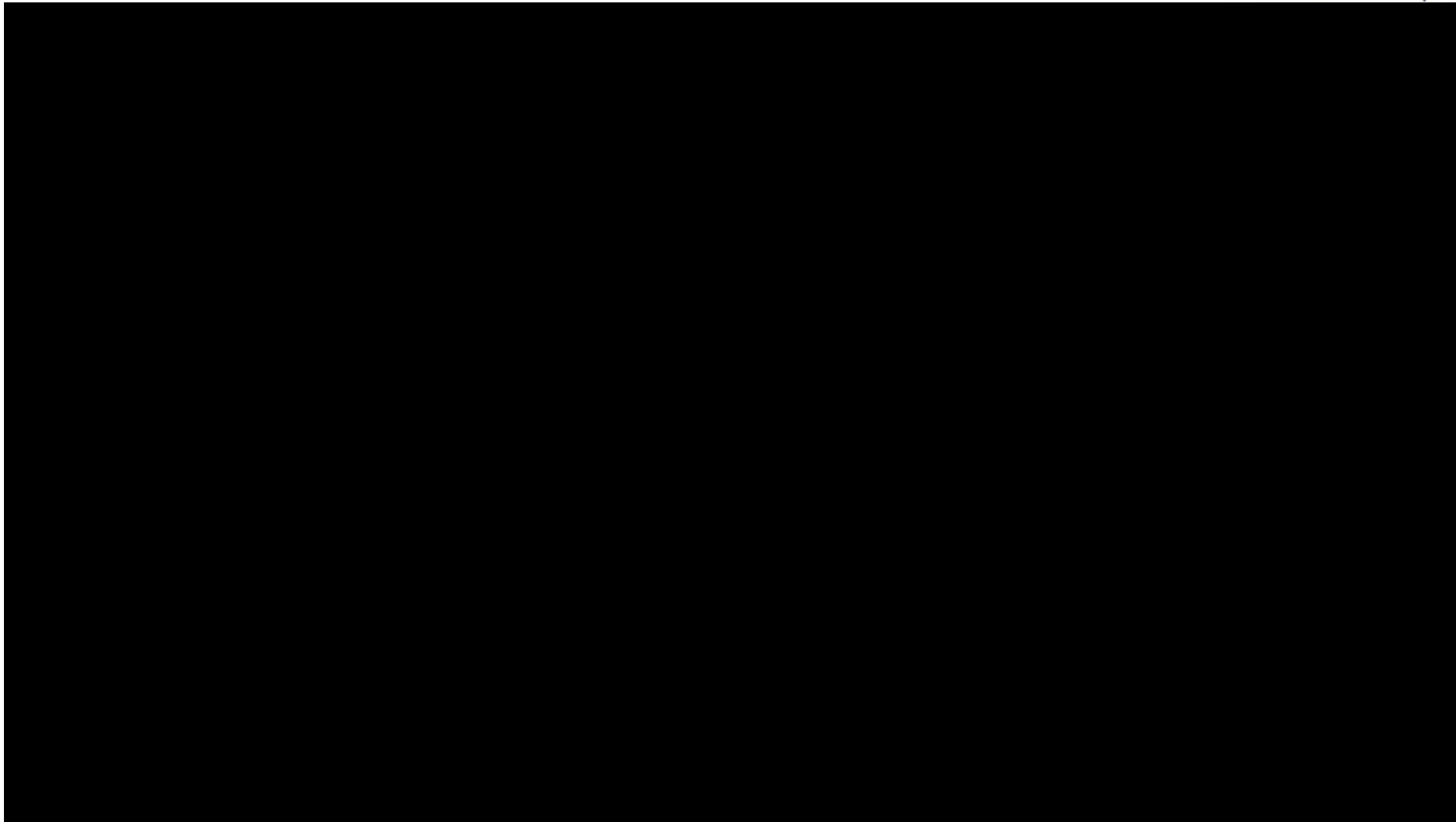
Hoe ziet Focussen er in de praktijk uit?

- Als je gedrag stuurt

zo thuis als
maar kan

de waalboog

Hoe ziet Focussen er in de praktijk uit?

- Als je een focusactiviteit inzet

zo thuis als
maar kan

de waalboog

Vilans

ZOEK
HET UIT!

Kennis delen

- Binnen De Waalboog
- Scholing UKON Academy
- Vooraanmelding wetenschappelijk onderzoek

Bedankt!

Zijn er vragen?

ZOEK
HET UIT!

www.vilans.nl/zoekhetuit